

Disputatio juridica inauguralis de usufructu

<https://hdl.handle.net/1874/341639>

DISPUTATIO JURIDICA
 IN AVGVRALIS,
 DE
 USUFRUCTU.

QUAM,
 FAVENTE DEO OPT. MAX.

Ex Auctoritate Magnifici D. Rectoris,

D. ANTONII MATTHÆI,
 Juris Antecessoris Primarii, in Illustri
 Academiâ Ultrajectinâ.

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Consultissima
 Facultatis Iuridicæ Decreto.*

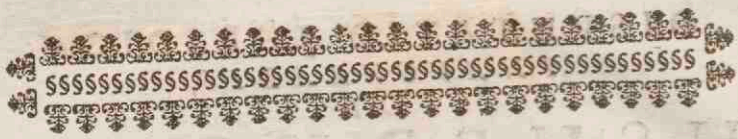
Pro gradu Doctoratus, & privilegiis in U. J. consequendis,
Publicè sine Præsede defendet.

JOHANNES VANDER STRATEN, Ultraj.
Ad diem 21. Junii, horâ locoque solitis.

TRAJECTI AD RHENUM,
 Typis Gisberti à Zyll, & Theodori ab Ackerſdÿck,

CLo. Io. c. LIII.

NOBILISSIMIS, AMPLISSI-
 SIMIS & CONSVLTISSI-
 MIS VIRIS,

D. D. SENATORIBUS
 CURIÆ PATRIÆ,
 EORUMQUE GRAPHIA-
 RIO DIGNISSIMO.

Hanc disputationem Inauguralem

Ex officio

Offert & inscribit

JOHANNES VANDER STRATEN,

TRAJECI & RHEMUM
 Typis Gubertii & Theodori apud
 C. J. B. C. 1717.

DISPUTATIO JURIDICA
INAVGVRALIS,
DE
USUFRUCTU.
THESIS I.

DE nobilissima & usitatissima materia usufructus disputaturus, operæ pretium me facturum putavi, si primò definitionem ejus præmittam. Definitur autem usufructus jus alienis rebus utendi fruendi salva earum substantia *l. r. D. h. t. & pr. Inst. eod.*

II.

Dividunt DD. vulgo in causalem & formalem, ille est cum sua causa, id est proprietate conjunctus, hic ab ea separatus. Sed invita accurata Jurisprudencia. Nam usufructus servitus est: res autem sua nemini servit. *l. 5. D. si usufr. pet. l. 26. D. de servit. urb. præd. l. 33. s. 1. de serv. præd. rust. Coras. 5. miscell. 3. Con. 4. Com. 3. n. 6.*

III.

Verius usufructus vel verus est, vel quasi: Ve-

fi: Verus in iis rebus cōsistit, quibus utimur frui-
mur salva substantia. Quasi ususfructus earum
est, quarum usus in abusu consistit. *s. constituitur.*
Inst. de usufr. l. 1. & seqq. D. de usufr. ear. rer. quæ us. conf.

IV.

Num ergo vestimenta quoque quasi usum-
fructum recipiunt? Justinianus *d. s. constituitur*
vestimentorum agnovit quasi usumfructum.
Veteres JC^{ti} verum agnovisse videntur. *l. 15.*
s. etsi vestimentorum D. de usufr. l. 9. s. pen. D. usufr.
quemad. cav. Distinctione difficultas expediri po-
terit, de qua in arena & apud Glossograph. in *d. l. 9.*
Hott. & Wes. in d. s. constituitur Elb. Zeon. in com. de
usufr. cap. 12. n. 12.

V.

Verus ususfructus constituitur vel testamen-
to, vel pactionibus, & stipulationibus, vel ad-
judicatione facta iudicio familiæ erciscundæ,
& communi dividundo. *s. 1. Inst. h. t. l. 3. l. 6.*
s. 1. D. eod. tit. lisdem fere modis acquiritur, non
tamen omnibus: nam pactionibus & stipula-
tionibus obligatio magis quæritur, quam ser-
vitus. d. l. 3. & 6. h. t. l. 1. s. ult. de serv. rust. præd.
l. 25. s. contra. D. fam. ercisc. l. existimo 98. D. de
verb. oblig.

Ad

VI.

Adquiritur etiam per jus adcrefcendi, puta fi duobus vel pluribus ufusfructus etiam verbis tantum conjunctis relictus effer, jus adcrefcendi locum habet, fi unus ex iis non concurrat aut concurrere defierit. *l. un. s. 10. & feq. C. de cad. toll. junct. l. 142. de verb. fig.* nec refert falvam adhuc habeat partem fuam, an amiferit, ufusfructus enim etiam perfonę & amittenti adcrefcit. *l. fi Titio l. 33. s. 2. D. de ufuf.*

VII.

Postremo diuturno ufu, & longa quali poffeffione adquiritur, hoc effer, fi quis per decem inter prefentes, perviginti inter abfentes re aliena ufusfructus fit. *l. ult. in fin. C. de long. temp. pref. junct. l. pen. C. de ufuf. l. fi quis diuturno 10. D. fi fervit. vind.* quo cafu neque titulum, neque fcientiam domini exigimus: fufficit enim non vi, non clam, non pretario poffediffe. *d. l. 10. D. fi ferv. vind. l. 2. C. de fervit. & aq. l. 5. s. pen. D. de itin. act. priv. l. 2. s. ult. D. de aq. & aq. plu. l. 11. s. 1. D. de publ. in rem act. Cujac. in l. 4. verb. libertatem D. de ufucap. con. 4. com. 12. n. 11. & feqq.*

VIII.

Quafi ufusfructus tantum ultima voluntate

constituitur, unde est, quod leges legati ususfructum tantum mentionem faciant. *l. 1. & 2. D. de usufr. ear. rer. quæ us. cons. l. 1. D. de us. & usufr. leg. l. 44. D. de sol. l. 69. D. ad leg. falc. Con. 4. com. 4. n. 2. Pac. in Isag. D. de usufr. ear. rer. Wes. in d. 5. constituitur.*

IX.

Cum verus usufructus constitutus est, cavere debet fructuarius, se usurum fructurum boni viri arbitrato, finitoque jure suo restitutum, quod inde extabit. *l. si. l. 5. s. 1. D. usufr. quemad. rat. Cui vero quasi usufructus relictus est, æstimatedis rebus cavet, se finito jure suo aut idem genus aut tantam pecuniam restitutum d. s. constituitur d. l. 2. & 7. D. de usufr. ear. rer.*

X.

Utraque cautio fidejussores desiderat *l. 2. & s. utilius. 5. D. usufr. quemad. cav. l. 7. de præ. l. 8. & 9. D. de usufr. ear. rer. quæ us. cons. l. 4. C. de usufr. junct. l. 1. qui satisd. cog. l. 7. s. 1. usufr. quemad. cav. l. 6. ut in poss. leg.* Quid, si fructuarius propter paupertatem vel aliam difficultatem fidejussores reperire nequeat? Adjuratoriæ cautionem admittendus videtur, si quidem eum mores suspectum non faciant, sin faciant, apud sequestrum fructus deponendi sunt. *arg. l. 5. s. 1. in fin.*

fin. ut legat. servand. caus. cav. Bartol. in l. 4. C. de usufr. Schneid. ad rub. Inst. de usufr. n. 11. Gail. 2. obs. 47. n. 7. Sich. in ead. l. 4.

XI.

Usufructu sic securo facto omnes fructus rei ad usumfructuarium pertinent. l. 7. *D. de usufr. excepto partu ancillæ. s. in pecudum Inst. de rer. div. l. in pecudum 28. D. de usur.*

XII.

Non aliter tamen fructuum dominus efficitur, quam si eos perceperit. Percepisse dicitur, simul atque ipse, vel alius ejus nomine terra separaverit, veluti si spicam aut fœnum secuerit, uvam ademerit, oleam excusserit, quamvis non tritum frumentum, aut vindemia coacta sit. *s. is vero Inst. de rer. div. l. 12. s. ususfructuarium D. de usufr. l. 13. D. quib. mod. usufr. amit. l. qui scit. 25. s. 1. D. de usur.*

XIII.

Potest & fructuarium jus suum alii vendere, locare, gratis concedere, ita ut per emptorem, cōductorem, donatarium ipse uti frui videatur. *s. 1. Inst. de usu & hab. l. 38. & seq. l. 67. D. de usufr. l. 11. s. usufructus D. de pig. & hyp. l. 8. s. ult. D. de per. & com. rer. vend. l. 9. s. 1. D. locat.*

Cædere

XIV.

Cædere tamen extraneo usumfructum nequit, quippe ei cedendo nihil agit. s. *finitur Inst. de usufr.* Quæ verba nihil agit, ita interpretor, ut nullius momenti sit cessio, remaneatque ususfructus penes cedentem. *arg. pr. Inst. ex quib. caus. man. Paul. 3. sent. 5. s. in jure cession. Baro, Hott. Balduin. in d. s. finitur.*

XV.

Porro non solum in solidum, sed & pro parte uti frui potest: habet enim hoc ususfructus præcipuum, ut cum aliæ servitutes omnes individua sint. *l. 4. l. 11. l. 17. D. de serv. l. 19. D. de us. & hab. ille solus dividuus habeatur. l. 5. D. de usufr. l. 14. & 25. quib. mod. usufr. amitt. d. l. 19. de us. & hab. l. 16. D. fam. ercisc. l. 7. s. cum de usufr. con. div. l. 13. & 31. D. de usufr. leg. l. 81. D. ad leg. falc. Alciat. 4. parad. 17. Zas. Duar. Cuj. Donel. in l. 72. D. de verb. oblig. Hott. ill. quæst. 20.*

XVI.

Frui tamen non potest, quin idem utatur: fructus enim sine usu esse nequit. *l. per servum 14. s. 1. D. de us. & hab. Cuj. 8. observ. 9. & 13. observ. 12. Con. 4. com. 5. n. 3. Alciat. 2. pareg. 3. Zas. part. 1.*

de

de antin. 13. Gilb. Reg. 1. Evavr. 11. Charond. 1.
verif. 21.

XVII.

Sed potestne fructuarius servitutem impone-
re fundo fructuario? Non potest. l. 1. s. 1. D. com.
præd. l. 2. D. de serv. l. unus 34. D. de serv. rust. præd.
Quid si consentiat proprietarius? Nihilo ma-
gis. l. 15. s. ult. & l. seq. D. de usufr. Vid. Con. 4.
com. 3. Pinel. d. part. 2. n. 74. Don. 10. com. 11. Hott.
13. obs. 7.

XVIII.

Quid de servitutibus fundo fructuario debi-
tis, potestne illas vindicare? Negatur & hoc. l. 1.
pr. si usufr. pet. ac proinde nec novum opus nun-
tiabit. l. 1. s. ult. D. de oper. nov. nunc. vid. Cuj. 1.
obs. 16. & 49. obs. 7. Don. 4. com. 11. Coras. in
l. 16. de serv. n. 6. Robert. 2. lect. 12. Vult. discept.
schol. 18.

XIX.

Onera rei fructuariæ, veluti tributum, sti-
pendium, ædium refectionem & similia agnoscit
fructuarius. l. 7. s. quoniam l. 27. s. si quid cloacarij
l. 52. D. de usufr. l. 7. C. eod. tit. Ratio est. in l. secun-
dum D. de Reg. Jur.

Haftenus

XX.

Haecenus de usufructu aut constituendo, aut constituto: videamus quemadmodum extinguatur. Primo extinguatur morte fructuarii, adeo quidem ut licet maturis, nondum tamen perceptis fructibus decesserit, nihil in heredem transmittat. *s. is vero Inst. de rer. div. l. 25. s. praeterea D. de usur. l. 13. quib. mod. ususfr. amitt. l. 8. de ann. leg.*

XXI.

Secundo finitur capitis deminutione fructuarii, sed maxima tantum & media, non minima. *s. finitur Inst. de usufr. l. pen. s. sed neque per omnem C. eod.* Quæri hic posset, an hodierna relegatione seu banno finiatur usufructus, quod affirmamus cum *Gail. 2. obs. 86.*

XXII.

Tertio interit interitu rei, veluti, si ædes fructuarii corruerint, quo casu nec areæ, nec materiei usufructus reliquus erit. *d. s. finitur l. 5. s. rei mutatione l. 10. & seqq. D. quib. mod. ususfr. amitt. aut si areæ, cuius usumfructum habebam, ædificium impositum fuerit. ead. l. 5. s. ult. l. 6. & 7. eod. tit.*

Perit

Perit denique ususfructus si domino proprietatis ab usufructuario cedatur; vel ex contrario si usufructuarius proprietatem adquisierit. *s. pen. Inst. h. t.* Item si fructuarius usus non fuerit per modum & tempus à Justiniano constitutum *l. pen. C. de usufr.* puta si re mobili ususfructus non sit annis IIII. re immobili inter præsentés annis X. inter absentes annis XX. *Hott. in d. s. finitur Cuj. 3. sent. Paul. 6. s. non utendo.*

XXIV.

At si civitati ususfructus relictus est, quia illa morte aut capitis deminutione difficulter perire potest, constitutum est, ut spatio centum annorum perimatur *l. 56. D. de usufr. l. 8. D. de usu & usufr. leg.* Perimitur etiam tanquam morte, si aratrum in civitatem inductum fuerit. *l. 21. quib. mod. usufr. amitt.*

XXV.

Hæc de modis quibus verus ususfructus extinguatur. Quasi ususfructus tantum morte & capitis deminutione *l. in stipulatione 9. & l. seq. D. de usufr. ear. rer. quæ us. cons.*

COROLLARIA.

Ex Jure Civili.

*Donatio omnium bonorum etiam futurorum
valet.*

*Ob omnes servitutes tam urbanas quam ru-
sticas novum opus nuntiari potest.*

Ex Jure Feudali.

Feudum non est ususfructus.

Ex Jure Canonico.

Recte jure Canonico incestuosi sunt alendi.

F I N I S

COROL